

“San’atshunoslik” kafedrasi

Kafedra mudiri: Abduvohidov Faxriddin Meligaliyevich san'atshunoslik fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, san'at va madaniyat fidokori ko'krak nishoni sohibi, sohaga oid darslik, o'quv qo'llanma, monografiya, xalqaro va ilmiy maqolalar muallifi, Yozuvchilar uyushmasi, Teatr arboblari uyuşması a'zosi   □ Qabul kunlari: Har ish kuni saat:10:00-16:00 ■ Telefon:71 230 28 25 □ e-mail: Kafedra qisqa tarixi:

2012-yili O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoniga binoan O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti tashkil etildi. Avvalgi O'zbekiston Davlat san'at institutining "San'atshunoslik" hamda A.Qodiriy nomidagi Toshkent Davlat Madaniyat institutining "O'zbekiston tarixi va madaniyatshunoslik" kafedralari qo'shilib, yangi tizimdag'i "San'atshunoslik" va madaniyatshunoslik" kafedralari tuzildi.

"San'atshunoslik" kafedrasi 1945-yili shu nomda institut bilan bir vaqtida tashkil etilgan. 1954-yilgacha o'zida barcha san'atshunoslik fanlarini mujassam etgan. Kafedra tarkibida ikkita – teatr, musiqa va tasviriy san'at kabinetlari bor edi. Kafedraning tashkilotchisi va birinchi mudiri professor M.S.Grigorev bo'lgan.

40-50 yillarda san'atshunoslik nomzodi H.D.Ustabayeva, A.M.Efros, K.D.Beryozin, N.S.Krikun, san'atshunoslik doktori N.V.Mins, san'atshunoslik nomzodi Y.S.Feldman, I.Akbarov, S.M.Veksler, Karseva, I.D.Ignateva, san'atshunoslik nomzodi A.M.Ribnik kabi o'qituvchilar faoliyat yuritgan.

Kafedraga 1955-yildan Yakov Salomonovich Feldman mudir etib tayinlangan. Keyinchalik "Teatrshunoslik" yo'naliishini bitirib chiqqan: T.I.Silmenshteyn, T.T.Tursunov, M.X.Qodirov, M.R.Rahmonov, Y.E.Gershberg, T.Bayandiyev, S.T.Tursunboyev, I.Po'latov, T.Islomov, I.Rahimjonov, G.Rahmonova kafedrada murabbiylik faoliyatlarini boshlaydi. 1974-yildan "Teatrshunoslik" kafedrasiga professor T.T.Tursunov rahbar etib tayinlangan. Kafedraga 1998-2003 yillar teatrshunos, san'atshunoslik nomzodi, professor Toir Islomov mudirlik qildi.

1990-2005-yillarda kafedrada yetuk teatrshunos olimlar: M.T.To'laxo'jayeva, M.A.Hamidova, H.I.Ikromov, I.A.Muxtorov, O.Z.Rizayev, S.M.Qodirova, N.B.Oqilov, G.R.Hamrayeva, M.B.Umarov, N.B.Sayfullayev, T.I.Yo'ladshev, hamda tajribalari dramaturgilar H.Rasul, Erkin Samandar, H.Muhammad, E.Xushvaqtovlar faoliyat yuritdi.

Abdulla Qodiriy nomidagi Toshkent davlat madaniyat institutida 1974-yil aprel oyida "Tarix" kafedrasi tashkil qilinib, unga tarix fanlari nomzodi, dotsent U.X.Kamolov kafedra mudiri etib tayinlangan. Dastlab, kafedra Respublikamizda ko'nga ko'ringan fan fidoyilarli, professorlar X.Shukurova, R.Madrahimova, akademik A.Asqarov, M.Ishoqov, A.G.Abdunabiyev, G.N.Chobrov, dotsentlar H.A.Turdiev, E.M.Chernix, M.A.To'laganova, V.G.Razina faoliyat yuritganlar.

1996-yili kafedra "O'zbekiston tarixi va madaniyatshunoslik" deb qayta nomlangan (mudir professor A.Mavrulov), 2008 yildan kafedraga dotsent Q.V.Nishonboyeva rahbarlik qilgan. Kafedrada asosan o'quv rejasidagi birinchi blokdagi fanlar o'qitilib, 2001-2002 o'quv yilidan boshlab 5A810401-"Madaniyatshunoslik" ixtisosligi bo'yicha magistratura bo'limi ochilgan.

2003-yili "San'atshunoslik" kafedrasiga mudir etib, tanqli teatrshunos olim, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbiysi, san'atshunoslik fanlari doktori, professor, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbiysi Teshaboy Bayandiyev tayinlandi.

2005-yili O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Mannon Uyg'ur nomidagi Toshkent davlat san'at instituti faoliyatini takomillashtirish to'g'risida"gi qaroriga muvofiq, institutga yangi bino berildi. Texnik anjomlar bilan boyitildi. Institut strukturiga qayta ko'rib chiqildi. "Teatrshunoslik" kafedrasi "San'atshunoslik" kafedrasiga bilan birlashtirildi.

2005-yil sentabr oyidan "San'atshunoslik" kafedrasi mudirligiga H.I.Ikromov qayta tayinlangan va 2006-yil iyul oyida muqobillik asosida institut Ilmiy Kengashi tomonidan saylangan.

2012 – yili O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoniga binoan O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti tashkil etildi. Avvalgi O'zbekiston Davlat san'at institutining "San'atshunoslik" hamda A.Qodiriy nomidagi Toshkent Davlat Madaniyat institutining "O'zbekiston tarixi va madaniyatshunoslik" kafedralari negizida yangi "San'atshunoslik va madaniyatshunoslik" kafedrasi tashkil topdi.

Kafedra jamiyatga san'atshunos kadrlarni yetishtiruvchi mutaxassislik kafedrasini hisoblanadi. U "San'atshunoslik" ta'lim yo'nalishi (teatrshunoslik, sahna va ekran san'ati dramaturgiysi, san'atshunoslik jurnalistikasi) turlari, hamda Teatr san'ati, San'at nazariyasiga va tarixi (kinoshunoslik), Madaniyatshunoslik magistratura mutaxassisliklariga, shuningdek institutning barcha bakalavriat va magistratura talabalariga san'atlar tarixi va nazariyasiga oid predmetlar bo'yicha o'quv, ilmiy tadqiqot (ijodiy), ma'naviyoma'rifiy va tarbiyaviy ishlarni amalga oshiradi.

Kafedra san'at va san'at ta'limi sohasida meyoriy hujjatlar ishlab chiqish, takomillashtirishda, o'rta-maxsus va kasb hunar hamda oliy ta'lim muassasalariga o'quv-uslubiy, ilmiy va amaliy yordam berishda, Respublika teatrlariga va boshqa ijodiy tashkilotlarga ilmiy – ijodiy, amaliy-uslubiy yordam berib keladi.

Sohadagi ilmiy-tadqiqot ishlarni yanada rivojlantirish, talabalarga o'z yo'nalishlari bo'yicha mustahkam bilim berish, kadrlar sifatini yanada oshirish, malakali mutaxassislar salmog'ini yuksaltirish maqsadida institutning 2023-2024 o'quv yilining 1-soni tengashi qarori bilan "San'atshunoslik va madaniyatshunoslik" kafedrasi tarkibidan "Madaniyatshunoslik" kafedrasi alohida ajralib chiqdi. Kafedra 2023-2024 o'quv yilining 1-sentabridan "San'atshunoslik" kafedrasi nomi bilan faoliyatni davom ettira boshladи.

San'atshunoslik, xususan teatrshunoslik sohasi bo'yicha 1 nafrak akademik, 10 nafradan ortiq fan doktori, 30 nafarga yaqin fan nomzodlari yetishib chi qagan. Bugungi kunda kafedrada 3 nafran fan doktori, 5 nafran fan nomzodi, 3 nafran san'atshunoslik fanlari boyicha falsafa doktori (PhD) ishlamoqda. Kafedraning ilmiy-pedagogik salohiyati 68 foizni tashkil qildi.

"San'atshunoslik" kafedrasi sohasi bo'yicha Respublikada yuqori ilmiy pedagogik salohiyatiga kafedra hisoblanadi. Shuningdek, istiqbolda ilmiy pedagogik salohiyatini yuqori bo'lishini kafedraning qator professor-o'qituvchilari doktorlik va nomzodlik ishlari ustida tadqiqot olib borayotganligi ta'minlaydi. Hozir kafedrada 17.00.01 – Teatr san'ati, 17.00.03 – kino san'ati. Televideniya ixtisosligi bo'yicha 12 nafran tayanch doktarant, 24 nafran mustaqil izlanishlar olib bormoqda.

"San'atshunoslik" kafedrasi san'atshunoslik fani va ta'limi, amaliy taqidchilik, omavviy axborot vositalari, badiiy-dramaturgiq ijod kabi uch mutaxassislik bo'yicha (teatrshunoslik, san'atshunoslik jurnalistikasi, sahna va ekran san'ati dramaturgiysi) bakalavriat bosqichida san'atshunos kadrlar tayorlaydi. Instituti boshqa barcha bakalavri yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha kadrlar tayorlashta ham ishtiroy etadi. Kafedra asosan o'quv rejeda tasdiqlangan umum kasbiy, ixtisoslik fanlari bloklaridagi san'at turlari, tarixiy va nazariy predmetlari bo'yicha dars olib boradi. Bugungi kunda "San'atshunoslik" kafedrasi tarkibida 6021100 – San'atshunoslik (teatrshunoslik, sahna va ekran san'ati dramaturgiysi, kino san'ati tangidi va tahlili) ta'lim yo'nalishi hamda 70211001-Teatr san'ati, 70211002-san'at nazariyasiga va tarixi (kinoshunoslik) magistratura mutaxassisliklari davlat ta'lim standartlari va o'quv rejalari asosida ta'lin olishmoqda.

Kafedra san'atshunoslik ixtisosligi bo'yicha himoya qilinayotgan doktorlik dissertatsiyalariga yetakchi tashkilot sifatida ilmiy xulosalar berib kelmoqda.

Bugungi kunda kafedraning yetakchi professorlaridan s.f.d., professor M.To'laxo'jayeva Qozog'iston milliy xoreografiya instituti dissertatsiya himoyalari bo'yicha kengash a'zosi, Qozog'iston Respublikasining "Pamyatniki istorii i kulturi Kazaxstan", "Arts akademiy" jurnallarida tahrir hay'ati a'zosi. S.M.Qodirova s.f.d., professor "Amerikanskiy jurnal sotsialnix nauk i innovatsiyi v obrazovanii" jurnalida tahrir a'zosi. Falsafa fanlari doktori, professor M.V.Ahmadjonova hamda san'atshunoslik fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent F.M.Abduvohidovlar nufuzli xalqaro jurnallarda tahrir a'zosi sifatida faoliyat yuritib kelmoqdalar.

Undan tashqari kafedra professor-o'qituvchilari qator monografiyalari, darsliklari va o'quv qo'llamalarini nashrdan chiqarib kelmoqda.

Kafedraning qator talabalarini Davlat mukofotlari va nomdror stipendiyalarga sazovor bo'lgan. Jumladan oxirgi yillarda R.Xidirova, A.Matyakubov, SH.Abdurasulov O'zbekiston Respublikasi Prezidentining stipendiati, H.Rahmonova, M.Muxtorova, B.Yakubov, M.Ubaydullayeva, CH.Rahimova "Alisher Navoiy" nomidagi Davlat stipendiati, G.Nazirova, N.Qurbanova Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti, Abbas Xurramov "Mard o'g'lon" ko'krak nishoni sovrindorlari hisoblanadi.

Bakalavr ta'lin yo'nalishlari ro'yxati:
• 60211000 – San'atshunoslik (teatrshunoslik)
• 60211000 – San'atshunoslik (sahna va ekran san'ati dramaturgiyasi)
• 60211000 – San'atshunoslik (kino san'ati tanqidi va tahlili)
Magistratura mutaxassislari ro'yxati:
• 70211001 – Teatr san'ati
• 70211003 – San'at nazariyasi va tarixi (kinoshunoslik)
Kafedrada o'qitiladigan fanlar:
Teatrshunoslik
Xorijiy teatr tarixi
O'zbek teatr tarixi
Drama nazariyasi
Ssenariynavislik
Kino va televide niye tarixi
Badiiy asar tahlili
Kinoshunoslik
Kinodramaturgiya
Dramaturg mahorati
Dramaturgiya tarixi
Tasviriy va amaliy san'at tarixi
San'at jurnalistikasi
Kinoteleradio rejissurasi
Teatr tarixi
Xoreografiya va raqsa san'ati tarixi
Inssenirovka san'ati
Rejissyorlik va aktyorlik san'ati asoslari
Jurnalistikaka asoslari
Badiiy asarning ekranlashtirish san'ati (tanlov)
O'zbek kinosining zamonaviy tendensiyalari (qo'shimcha)
Bolalar dramaturgiyasi (qo'shimcha)
Magistraturada o'tiladigan fanlar:
Badiiy tahlil
Zamonaviy teatrda yangi jarayonlari
San'atshunoslikning zamonaviy tendensiyalari
Teatr tanqidchiligi
Dramaturgiya va rejissura asoslari
Badiiy ijod jarayonlarida san'atlarning o'zaro sintezi
Maxsus fanlari o'qitish metodikasi
Sahna asarida badiiy yaxlitlik
Kino nazariyasi
Kinotanqidchi mahorati
Kinodramaturgiya va rejissura
Xujjalil film asoslari
Jahon kinosining zamonaviy tendensiyalari (tanlov)
Kafedranning professor-o'qituvchilarining tarkibi:
Asosiy shtat:
Abduvohidov F. M. – kafedra mudiri, san'tashunoslik fanlari boyicha falsafa doktori (PhD), dosent
To'laxo'jayeva M. T. – san'atshunoslik fanlari doktori, professor
Qodirova S.M. – san'atshunoslik fanlari doktori, professor
Rizayev O.Z. – san'atshunoslik fanlari nomzodi, professor
Umarov M.B. – falsafa fanlari nomzodi, professor
Ahmadjonova M.V. – falsafa fanlari doktori, professor, v.b.
Xaytmatova S.A. – san'atshunoslik fanlari nomzodi, dotsent
Abdurahmonov I.R. – san'atshunoslik fanlari nomzodi, dotsent
Jo'rayev A.A. – O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist, dotsent
Norqobilov N.R. – O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist, dotsent
Isoqova M.K. – dosent
Yakubov B.CH. – san'atshunoslik fanlari boyicha falsafa doktori (PhD), dosent
Pirmatov M.Sh. – dosent v.b
Hamidova SH.SH. – katta o'qituvchi
Chaqqonov J.Sh. – katta o'qituvchi
Ubaydullayeva M.S. – san'atshunoslik fanlari boyicha falsafa doktori (PhD), o'qituvchi,
Jomonqulov H.H. – o'qituvchi
Isroilova M.A. – o'qituvchi
Isoqova M.K. – o'qituvchi
O'rindoshlik asosida:
Azimov Aziz – professor, O'zbekiston xalq artisti
Rizayev Sh.T. – professor Filologiya fanlari nomzodi
Jaldasbekova K.A. – dotsent, Pedagogika fanlari nomzodi
Bekmurodova P.Q. – o'qituvchi
Cho'liyeva D.Y. – o'qituvchi
Axror-Murod I.T. – o'qituvchi
Kafedranning ilmiy iohlari (oxirgi 5 yilda chiqarilgan darsliklar, monografiyalar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati):
DARSLIK:
1. Qodirova S., Qodirov M. "O'zbek teatri tarixi". Darslik. – T.: "Niso" Poligraf, 2019. 26,5 b.t.
2. Umarov M. B. "Dramaturgiya va rejissura asoslari ". Darslik. 2021. 360 b. 0'zR.00'MTV.Nashr guvonomasi mavjud. 01.03.2021. №110.
3. Umarov M. B. Dramaturgiya va rejissura asoslari. – T. Tamaddun, 2022. darsli
O'QUV QO'LLANMALAR:
1. Nusratova SH. "Badiiy asar tahlili" o'quv qo'llanma. – T.: "Innovatsiya-Ziyo". 2019. -156 b.
2. Nishbonboyeva Q. "Madaniyatning millatlararo va umumbashariy muammolari". O'quv qo'llanma. Innovatsiya-Ziyo, – Toshkent: 2020.191 bet.
3. Pirmatov M. "Ssenariynavislik". O'quv qo'llanma. "Innovatsiya-Ziyo" nashriyoti, – Toshkent: 2020. 332 bet.
4. To'laho'jayeva M. "Istoriya teatra. Uzbekskiy teatr perioda Nezavismosti". O'quv qo'llanma. "Ilm-Ziyo-Zakovat", – Toshkent: 2021. 303 bet.
5. Xaytmatova S. "Kinoshunoslik: kino san'ati tahlili va tanqidi". O'quv qo'llanma. Innovatsiya-Ziyo, – Toshkent: 2021.149 bet.
6. Abduvohidov F. "Dramaturgiya asoslari". O'quv qo'llanma. Innovatsiya-Ziyo., – Toshkent: 2021. 256 bet.
7. Abduvohidov F. "Drama nazariyasi". O'quv qo'llanma. Innovatsiya-Ziyo., – Toshkent: 2021. 210 bet.
8. Abduvohidov F. "Dramaturgiya tarixi". O'quv qo'llanma. Innovatsiya-Ziyo., – Toshkent: 2021. 226 bet.
9. Isoqova M. "Kino va televide niye tarixi" O'quv qo'llanma. – Toshkent: Navro'z nashriyoti, 2021. 197 bet.
10. Isoqova M. "Dramaturg mahorati" O'quv qo'llanma. – Toshkent: Navro'z nashriyoti, 2021. 160 bet.
11. Hamidova SH. "Xoreografiya va raqs san'ati tarixi". O'quv qo'llanma. "Innovatsiya-Ziyo" nashriyoti, – Toshkent: 2021. 120 bet.
12. Kultashev B. "Umum san'at tarxi (Qadimgi dunyo san'ati tarxi)". O'quv qo'llanma. "Innovatsiya-Ziyo" nashriyoti, – Toshkent: 2021. 405 bet.
13. Kultashev B. "Tasviriy va amaliy san'at tarxi". O'quv qo'llanma. "Innovatsiya-Ziyo" nashriyoti, – Toshkent: 2021. 460 bet.
14. Xaytmatova S.A " Kino nazariyasi " O'quv qo'llanma. Toshkent. "METODIST NASHRIYOTI". 2023. bet: 124
MONOGRAFIYA:
1. Nusratova SH. "Rejissyorning suvrati va siyrati" Monografiy. "Innovatsiya-Ziyo", – Toshkent: 2021. 125 bet.
2. To'laho'jayeva M. "Ostav mne Zokovat", 2021. – 220 bet.
3. M.Axmadjanova "Teatr va zamonaviy etsiziyeti: falsafiy-ekzistensional tahli" Monografiy. Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2022. 125 bet.
4. Abduraxmonov Ibroxim Raimovich "O'zbekiston tasviriy va amaliy san'atida mifo-epik va folklor mavzular talqini" «Donishmand ziyosi» nashriyoti 2023 yil
5. Xorazm etnomadaniyati va yevropa rusumidagi teatrning tivojanishi "Donishmand ziyosi" nashriyoti 2023 yil

"San'atshunoslik" kafedrasi "San'atshunoslik" ilmiy – tadqiqod instituti, Kamoliddin Behzod nomidagi milliy rassomlik va dizayn instituti, O'zbekiston davlat konservatoriysi, O'zbekiston davlat xoreografiya akademiyasi, Botir Zokirov nomidagi milliy estrada instituti, Yunus Rajabiy nomidagi milliy musiqa instituti, O'zbekiston Milliy universiteti musiqa va san'at maktablari bilan ilmiy va amaliy aloqalarni yo'lga qo'ygan.

Kafedraning korxona va tashkilotlar bilan aloqalari:

"San'atshunoslik" kafedrasi Madaniyat vazirligi, O'zbekiston Respublikasi kinemotografiya agentligi, Yozuvchilar uyushmasi, Kino arboblari uyushmasi, Teatr arboblari uyushmasi, Jurnalistlar uyushmasi, O'zbekiston milliy teleradio kompaniyasi, davlat va xususiy gazeta va jurnallar, Viloyat madaniyat boshqarmalari, Poytaxt va viloyat teatri bilan amaliy aloqalarni amalga oshiradi.